

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 120

Härmälän alueen liikenteen toimenpidesuunnitelma ja yleissuunnitelma

TRE:2174/10.03.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Vandell Ari

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneinsinööri Katja Seimelä, puh. 040 149 3684, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Härmälän alueen liikenteen toimenpidesuunnitelma ja yleissuunnitelma hyväksytään alueen katujen jatkosuunnittelun lähtökohdaksi.

Kokouskäsitely

Pentti Hupanen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Tampereen ja Pirkkalan valtuustot päättivät raitiotien rakentamisesta lokakuussa 2024. Nuolialantielle suunniteltu raitiotie muuttaa merkittävästi Nuolialantien liittymäjärjestelyitä ja koko Härmälän alueen liikenteen reittejä. Vuonna 2023 tehdyssä Rauhallisen liikenteen naapurusto -kokeilussa testattiin käytännössä väliaikaisten ratkaisujen avulla, miten liittymämuutokset ja eri toimenpiteet vaikuttavat alueen liikenteeseen. Toimenpiteitä olivat muuan muassa katujen katkaisut ja kavennukset. Kokeilun yhteydessä tehdyissä kyselyissä tärkeimmiksi kehitettäviksi asioiksi nousivat kävelyn, pyöräliikenteen ja etenkin koulureittien turvallisuuden parantaminen sekä ajoneuvoliikenteen vähentäminen ja nopeuksien laskeminen asuinkaduilla.

Työ aloitettiin Härmälän alueen liikenteen toimenpidesuunnitelmana, jossa mietittiin pysyviä liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä parantavia muutoksia alueen liikenneratkaisuihin. Suunnittelun lähtökohtana ovat olleet Nuolialantielle suunniteltu raitiotieratkaisu, Rauhallisen liikenteen naapurusto -kokeilusta saadut kokemukset sekä Härmälään toistaiseksi vain liikennemerkkeillä toteutettu 30 km/h -aluenopeusrajoitus. Suunnittelualuetta rajaavat Nuolialantie, Sarankulmankatu, Ilmailunkatu ja kuntaraja. Toimenpiteiden suunnittelu on painottunut Härmälän tonttikaduille. Toimenpidesuunnitelma on laadittu joulukuun 2023 ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

toukokuun 2024 välisenä aikana Tampere–Pirkkala-haaran raitiotiesuunnittelun rinnalla ennen päätöstä raitiotien rakentamisesta. Työ jatkui kesäkuussa 2024 yleissuunnitteluna, jossa laadittiin yleissuunnitelmat toimenpidesuunnitelmassa esitetyistä merkittävimmistä toimenpiteistä.

Työn tavoitteena on varmistaa, että Härmälän tonttikadut pysyvät turvallisina jalankulkijoille ja pyöräilijöille Nuolialantielle rakennettavan raitiotien toteuduttua. Tavoitteena on kehittää Härmälän asuinalueen liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä vähentämällä alueen sisäistä ja ulkoista läpiajoliikennettä sekä parantamalla jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita alueella. Nämä yhdessä kannustavat osaltaan myös kestävien kulkutapojen käyttöön.

Lisäksi tavoitteena on määrittää, miten tuetaan Härmälän 30 km/h – aluenuopeusrajoitusta. Fyysisin toimenpitein pyritään vähentämään läpiajoliikennettä, hillitsemään autojen ja mopojen ajonopeuksia ja siirtämään moottoriliikenne pois kohdista, joissa kulkee paljon jalankulkijoita ja pyöräilijöitä, erityisesti lapsia, esimerkiksi koulujen kohdilla. Koulumatkojen liikenneturvallisuutta on tavoitteena edistää lisäksi parantamalla jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita Härmälän ja Talvitien koulujen lähikaduilla ja koulureiteillä. Koulujen kohdalla tavoitteena on lisäksi toimivat saattoliikennejärjestelyt.

Jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita parantamalla ja läpiajoliikennettä vähentämällä pyritään takaamaan turvalliset ja sujuvat reitit myös joukkoliikennepysäkeille ja ympäröiville pyöräliikenteen reiteille. Erityistä huomiota kiinnitetään sujuviin yhteyksiin Nuolialantien raitiotiepysäkeille sekä Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksen saavutettavuuteen raitiotiepysäkiltä.

Pysäköinnin osalta tavoitteena on selkiyttää erityisesti Perkiönkadun pysäköintijärjestelyjä. Liikenteen rauhoittamistoimenpiteiden yksityiskohtaisessa suunnittelussa pyritään säilyttämään alueen vieraille riittävä määrä kadunvarsipysäköintipaikkoja.

Vuorovaikutus

Työssä oli laajasti vuorovaikutusta ohjausryhmän, sidosryhmien sekä asukkaiden kanssa. Ohjausryhmätyöskentelyyn osallistui Tampereen kaupungin eri yksiköiden sekä Tampereen Raitiotie Oy:n edustajia.

Suunnitelmaluonnoksia esiteltiin raitiotiesuunnittelun kanssa yhteisissä yleisötilaisuuksissa 12.3.2024 ja 17.6.2024.

Toimenpidesuunnitelmaluonnosta oli mahdollisuus kommentoida asukaskyselyssä 26.3.-8.4.2024. Kyselyyn saatiin yhteensä 289 vastausta, ja suunnitelmaratkaisua kehitettiin saatujen mielipiteiden perusteella.

Nuolialantien raitiotiepysäkiltä Messu- ja Urheilukeskukseen johtavan reitin suunnitelmia esiteltiin Messu- ja Urheilukeskuksen edustajille 25.9.2024 ja 21.3.2025 ja esteettömyystyöryhmälle 3.10.2024.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kiinteistöjen Toivonkatu 2 sekä Toivonkatu 8, 10 ja 12 edustajien kanssa järjestettiin marraskuussa 2024 kiinteistöneuvottelut. Tilaisuuksissa keskusteltiin mahdollisuudesta poistaa kiinteistöjen autopaikat katualueelta ja sijoittaa ne tontille. Toivonkatu 2:n osalta järjestettiin myös maastokäynti.

Työkokouksia pidettiin muuan muassa pelastuslaitoksen, Pirkanmaan jätehuollon sekä Tampereen kaupungin infraomaisuuden hallinta - yksikön kanssa liittyen pelastustoimintaan, jätehuoltoon sekä talvikunnossapitoon. Koulujen ympäristöjen liikennejärjestelyitä käsiteltiin Härmälän koulun hankesuunnittelun, Talvitien koulun ja päiväkodin sekä Härmälän kirkon kanssa.

Yhdyskuntalautakunnalle suunnitelmaa esiteltiin 19.3.2024, 2.5.2024, 5.11.2024 ja 1.4.2025.

Nykytilanne

Autoliikenne ja pysäköinti

Alueella on nykytilanteessa läpiajomahdollisuus lähes kaikilla kaduilla, minkä vuoksi alueen liikenne jakautuu suhteellisen tasaisesti useille kaduille. Alueen sisällä vilkasliikenteisimpiä katuja ovat Perkiönkadun länsiosa (noin 1000 ajon./vrk), Lentokentänkatu Metsolankadun itäpuolella (noin 740–810 ajoneuvoa vuorokaudessa), Talvitie (noin 450–1000 ajon./vrk) ja Metsolankatu (noin 480–1530 ajon./vrk). Läpiajomahdollisuus kuitenkin synnyttää lisäliikennettä myös esim. koulujen läheisyyteen, missä se aiheuttaa liikenneturvallisuusriskin. Suorat, pitkät ja paikoin leveät kadut eivät myöskään tue 30 km/h - aluenopeusrajoitusta. Eniten ylinopeuksia on havaittu ja koettu Perkiönkadulla, Härmälänselällä ja Metsolankadulla. Raitiotien toteutuminen Nuolialantielle muuttaa Härmälän autoliikenneverkkoa ja alueen sisäisiä ajoreittejä. Nuolialantien 17 nykyisestä eteläpuolen katuliittymästä vain viisi säilyy kaikkiin suuntiin ajettavana liittymänä, vähintään 4 nykyistä liittymää suljetaan kokonaan ja loput muutetaan suuntaisliittymiksi.

Alueella on katujen varressa paljon pysäköintikapasiteettia. Eniten kadunvarsipysäköintiä on alueen länsiosissa Perkiönkadulla ja Tarmonkadulla sekä idässä mm. Härmälänselällä. Pysäköintilaskenta-ajankohtina joulukuussa 2023 pysäköinnin käyttöaste oli alueen länsiosassa enimmillään 71 %.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Härmälän tonttikaduilla on jalkakäytäviä kerrostaloalueilla alueen länsi- ja itäosissa, koulujen kohdilla sekä Lentokentänkadulla, Lepolantien eteläpäässä sekä Metsolankadun eteläpäässä. Lisäksi puistoalueilla kulkee useita kävelyreittejä. Muualla omakotitaloalueiden tonttikaduilla ei pääsääntöisesti ole jalkakäytäviä. Härmälän tonttikatujen jalkakäytävistä monet ovat hyvin kapeita, jopa selvästi alle 2 metrin levyisiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Esteettömyyden erikoistason tavoiteverkko päivitettiin suunnittelualueen osalta tämän työn yhteydessä. Erikoistason reitti tulee turvata vähintään palvelukohdetta lähimmälle raitio- tai linja-autopysäkille. Härmälässä esteettömyyden erikoistason tavoiteverkkoon kuuluvat yhteydet Nuolialantien raitiotiepysäkeiltä Talvitietä pitkin Härmälän kirkolle, Toivonkatua pitkin Härmälän kirjastoon sekä Tarmonkatu ja Vähäjärvenpolku kohti Messu- ja Urheilukeskusta. Lisäksi erikoistason reitti määriteltiin suunnittelualueen ulkopuolella Haapakujaa pitkin Hatanpään koululle. Esteettömyyden erikoistason reiteillä on tavoitteena erottaa jalankulku ja pyöräliikenne toisistaan tai vaihtoehtoisesti turvata riittävä väylän leveys käyttäjämääriin nähden.

Pyöräliikenteen seudullinen pääreitti kulkee sekä nyky- että tavoitetilanteessa Härmälää ympäröivillä kaduilla Nuolialantien pohjoisreunassa, Ilmailunkadulla ja Sarankulmankadulla. Nykytilanteessa Ilmailunkadulla, välillä Messu- ja Urheilukeskus - Metsolankatu, on yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, mikä ei vastaa tavoitetilaa. Nuolialantien eteläreunassa on nyky- ja tavoitetilanteessa pyöräliikenteen aluereitti, joka on nykyisin yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Raitiotien rakentaminen mahdollistaa vain jalkakäytävän välillä Kuuselankuja - Metsolankatu, joten tavoiteverkkoa tulee päivittää. Härmälän sisällä kulkee pyöräliikenteen alue- ja paikallisreittejä. Härmälän tonttikaduilla pyöräliikenne on tavoitetilanteen mukaisesti jo nykyisin osoitettu pääosin ajoradalle. Ainoastaan Tuomaankadun pohjoispäässä, Härmälän koulun kohdalla on nykyisin yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Pyöräliikenneverkolla on yhteystarve Vähäjärvenpolun ja Naistenmatkantien kiertoliittymän välillä. Tavoiteverkolla yhteys on luokiteltu aluereitiksi.

Joukkoliikenne

Alueen joukkoliikennetarjonta perustuu nykyisin Nuolialantietä, Ilmailunkatua ja Sarankulmankatua kulkeviin linja-autolinjoihin. Nuolialantien raitiotien myötä joukkoliikenteen pysäkkipaikat harvenevat ja kävelyreitit niille muuttuvat. Muutokset Nuolialantien pysäkkipaikoissa edellyttävät jalankulkuyhteyksien tarkastelua erityisesti Nuolialantiehen liittyviltä tonttikaduilta pysäkeille. Härmälän tonttikaduilla ei kulje joukkoliikennettä.

Liikenneturvallisuus

Härmälän tonttikaduilla on vuosina 2019–2023 sattunut kahdeksan poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista kolme on johtanut loukkaantumiseen ja viisi omaisuusvahinkoihin. Onnettomuuksista neljä on ollut polkupyörä-onnettomuuksia, joista kolme on johtanut loukkaantumiseen. Onnettomuuksista neljä on ollut omaisuusvahinkoon johtaneita moottoriajoneuvo-onnettomuuksia. Poliisin tietoon ei ole tullut yhtään jalankulkijaonnettomuutta.

Härmälän alueen asukaskyselyissä on noussut esiin huoli koulumatkojen turvallisuudesta, autojen ja mopojen korkeista ajonopeuksista ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

läpiajoliikenteestä. Koulujen ja päiväkodin kohdan saattoliikennejärjestelyjen turvallisuutta ja selkeyttä on toivottu parannettavan. Alueen 30 km/h -aluenopeusrajoitusta tukevia toimenpiteitä on toteutettu toistaiseksi vain vähän.

Liikenneverkkoratkaisu

Liikenneverkkoratkaisu määrittelee Nuolialantien liittymäjärjestelyt ja Härmälän alueella katkaistavat kadut. Katujen katkaisujen sekä suuntais- ja liikennevaloliittymien aiheuttamat muutokset autoliikenteen ajoreiteissä vaikuttavat tonttikatujen muihin toimenpidetarpeisiin. Liikenneverkoista muodostettiin raitiotiesuunnitelman edellyttämät liittymäjärjestelyt huomioiden kaksi luonnosta. Vaihtoehdot olivat VE1 "Katuverkon rauhoittaminen hidastein" ja VE2 "Rauhallisen liikenteen naapurusto". Vaihtoehdossa 1 katujen katkaisut minimoidaan ja asuinkadut säilytetään enimmäkseen läpiajettavia. Läpiajon aiheuttamia haittoja lievennetään 11 kohdassa autoliikenteen hidasteratkaisuilla. Uusia jalkakäytäviä on esitetty erityisesti koulujen läheisyyteen ja koulureiteille. Vaihtoehdossa 2 Härmälän aluetta kehitetään "rauhallisen liikenteen naapuruston" periaatteiden mukaisesti. Asuinalueiden ja koulujen kohtien liikenneympäristöä rauhoitetaan katkaisemalla tonttikatujen läpiajoyhteyksiä seitsemässä kohdassa. Kaikki alueet ovat edelleen saavutettavissa autolla, mutta joidenkin alueiden välillä kiertomatka voi hieman pidentyä nykytilanteesta. Liikenneverkkomuutoksilla saavutettavia rauhoittamisvaikutuksia täydennetään seitsemässä kohdassa hidasteratkaisuilla, jotka kohdistetaan niille kaduille, joilla läpiajoliikenne säilyy ja jotka ovat tärkeimpiä jalankulun ja pyöräliikenteen reittejä. Jalkakäytävien osalta erona vaihtoehtoon 1 on, että Perkiönkadulle ei esitetä jalkakäytävää Härmälän koulun ja Lepolantien väliselle osuudelle, koska kadun autoliikennettä rauhoitetaan kadun katkaisulla. Katkaisujen ja hidasteiden toteutuskelpoisuus varmistettiin pelastusliikenteen, jätehuollon ja talvihoidon osalta.

Liikenneverkkoluonnoksia esiteltiin asukkaille raitiotien yleisötilaisuudessa, ja vaihtoehdosta 2 kerättiin lisäksi palautetta kaikille avoimen nettikyselyn avulla. Vaihtoehto 2 valittiin kyselyyn, koska sen ratkaisut rajoittavat autoliikennettä enemmän, ja erityisesti siihen liittyviä mielipiteitä haluttiin kartoittaa. Kyselyyn saatiin 289 vastausta. Ratkaisu jakoi vastaajat voimakkaasti rauhoittamistoimenpiteiden kannattajiin ja vastustajiin. Kaikista vastaajista 52 % oli sitä mieltä, että esitetty ratkaisu ei mahdollista autolla liikkumista riittävän sujuvasti Härmälän alueella. 41 % oli sitä mieltä, että ratkaisu mahdollistaa riittävän sujuvan autolla liikkumisen. Karttavastauksissa katujen katkaisuja vastustettiin hieman enemmän kuin kannatettiin. Uusia jalkakäytäviä ja pyöräteitä kannatettiin huomattavasti enemmän kuin vastustettiin. Lisäksi uusina toimenpiteinä toivottiin enemmän hidasteita, kadun katkaisuja sekä pysäköinnin rajoittamista. Vastaavanlaisia mielipiteitä esitettiin myös yleisötilaisuudessa, jossa kannatettiin hidasteita ja uusia jalkakäytäviä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saatujen palautteiden ja mielipiteiden perusteella ohjausryhmässä päätettiin, että koska vaihtoehtoa 2 "Rauhallisen liikenteen naapurusto" pidetään etenkin Härmälän asukkaiden keskuudessa liikaa autoliikennettä rajoittavana, kehitetään suunnitteluratkaisua vaihtoehdon 1 "Katuverkon rauhoittaminen hidastein" pohjalta.

Nuolialantiellä suljetaan ne liittymät, joita raitiotieratkaisu edellyttää (Tarmonkatu, Taistonkatu, Taunonkatu, jo nykyisin suljettu Timonkatu ja Metsolankatu). Lisäksi suljettavaksi esitetään Kuuselankujan ja Heikinkadun liittymähaarat. Kuuselankujan katkaisulla parannetaan raitiotiepysäkin kävely-yhteyden liikenneturvallisuutta. Heikinkatu sijoittuu liikennevalo-ohjatun liittymän ryhmittymiskaistan kohdalle. Muut Nuolialantien liittymät ovat Nuolialantielle hyväksytyn katusuunnitelman mukaisesti valo-ohjattuja tai suuntaisliittymiä. Perkiönkadun liikennevaloliittymässä ei voi kääntyä Nuolialantieltä idästä tullessa vasemmalle Perkiönkadulle. Suuntaisliittymissä voi kääntyä ainoastaan oikealle.

Härmälän sisäiselle katuverkolle esitetään kaksi kadun katkaisua, ja muilta osin asuinkadut säilytetään läpiajettavina. Härmälänkadun katkaisu Tuomaankadun itäpuolella ja Antinkadun katkaisu puiston kohdalla rauhoittavat ja selkeyttävät autoliikenteen reittejä koulujen läheisyydessä. Talvitien päiväkodin ja koulun pohjoispuolella oleva osuus Härmälänkatua muutetaan yksisuuntaiseksi Talvitieltä Antinkadulle päin, jotta kapealle kadulle on mahdollista toteuttaa jalkakäytävä koululaisia varten.

Autoliikenteellä on paljon eri reittivaihtoehtoja käytettävissä ja autoliikenne jakautuu melko laajasti eri kaduille. Läpiajon aiheuttamia haittoja lievennetään autoliikenteen hidasteratkaisuilla, kuten ajoradan korotuksilla tai kavennuksilla. Uusia hidasteita on esitetty yhteensä kahdeksaan kohtaan: Perkiönkadulle, Lepolantielle, Metsolankadulle, Talvitielle ja Kannistonkadulle. Esitetyt hidastepaikat sijoittuvat pääosin autoliikenteen ja jalankulun risteämiskohtiin. Autoliikenteen rauhoittamisvaikutus syntyy myös niillä katuosuuksilla, joilla ajorataa kavennetaan jalkakäytävän toteuttamisen vuoksi, eikä autojen kohtaaminen pysäköityjen autojen kohdalla onnistu.

Kaikkien katkaistavien katujen kohdalla sekä suuntaisliittymissä jalankulku- ja pyöräliikenneyhteys säilyy. Pyöräliikenne on tonttikaduilla ajoradalla. Uusia jalkakäytäviä esitetään erityisesti koulujen läheisyyteen ja koulureiteille. Perkiönkadulla nykyistä jalkakäytävää jatketaan kadun eteläreunassa lännestä Lepolantielle asti, jossa se liittyy Lepolantien jalkakäytävään. Härmälän koulun kohdalla jalkakäytävä esitetään viereiselle Toivonkadulle sekä Tuomaankadun eteläosaan.

Tuomaankadun pohjoisosassa on jo nykyisin yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Erityisesti Toivonkadun liikenne tulee lisääntymään nykytilanteesta Nuolialantien liittymämuutosten vuoksi. Talvitien päiväkodin ja koulun pohjoispuolella toteutetaan jalkakäytävä Härmälänkadun eteläreunaan Antinkadun ja Talvitien välisellä osuudella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kannistonkadulle toteutetaan jalkakäytävä Nuolialantien ja Härmälänkadun väliselle osuudelle. Nykyisiä kapeita jalkakäytäviä levennetään mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi katujen saneerauksen yhteydessä.

Toimenpiteiden toteuttamisperiaatteet

Katujen katkaisut pyritään tekemään siten, että katkaistavalla katuosuudella nykyinen ajorata kavennetaan 3–3,5 m leveäksi yhdistetyksi pyörätieksi ja jalkakäytäväksi. Väylä sijoitetaan kadun keskelle, jotta sen molemmille puolin jää lumitilaa. Nuolialantien päässä kaikkien katkaistavien katujen päissä ei ole mahdollista kaventaa ja muuttaa ajorataa yhdistetyksi pyörätieksi ja jalkakäytäväksi, koska viereisten kiinteistöjen pysäköinti ulottuu Nuolialantien katualueeseen asti. Näillä kaduilla katkaisu tehdään samalla tavalla kuin jo nykyisin toteutettu Timonkadun katkaisu eli kadun päässä on reunakivi, joka rajaa kadun Nuolialantien yhdistettyyn pyörätiehen ja jalkakäytävään. Jatkosuunnittelussa tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa kasvillisuutta tukemaan katkaisua.

Esitetyt hidastepaikat sijoittuvat pääosin autoliikenteen ja jalankulun risteämiskohtiin. Hidasteet pyritään toteuttamaan korotettuina suojateinä tai liittymäalueina. Korotuksien nopeuksia alentava vaikutus on vähäliikenteisillä kaduilla suurempi kuin kavennuksilla ja niillä on suurempi vaikutus mopoilijoihin. Ajoradan korotusten tärinävaikutukset arvioidaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Talvitien päiväkodin ja koulun eteen esitetään kavennukset suojateiden kohdille.

Uusien jalkakäytävien toteuttaminen Perkiönkadulle, Toivonkadulle, Tuomaankadulle ja Härmälänkadulle edellyttää ajoradan kaventamista ja lisäksi lisätilaa kadun reuna-alueelta ja/tai puiston puolelta. Lepolantien eteläpäässä, Lentokentänkadulla ja Metsolankadulla jalkakäytävät ovat nykyisin erittäin kapeita. Katujen saneerauksen yhteydessä tarkastellaan poikkileikkauksratkaisua uudelleen siten, että jalkakäytävä voidaan toteuttaa 2,5 m leveänä ja ajorataa kavennetaan.

Koulujen saattoliikennejärjestelyt tukeutuvat kadunvarsipysäköintiin ja uusiin tai parannettaviin jalkakäytäviin. Härmälän koulun saattoliikennettä kohdistuu Tuomaankadulle ja Toivonkadulle, ja pysäköintiä voidaan aikarajoittaa tarvittaessa varmistamaan paikkojen saatavuus. Talvitien koulun saattoliikenne osoitetaan Talvitielle. Hatanpään koululle Härmälän suunnasta saapuvien oppilaiden saattoliikennettä varten mahdollistetaan autojen pysähtyminen Lentokentänkadun itäreunassa ennen Nuolialantien liittymää.

Nykyiseen kadunvarsipysäköintiin aiheutuu muutoksia Nuolialantien raitiotieratkaisun sekä Härmälän uusien tai levennettävien jalkakäytävien toteuttamisen vuoksi. Pysäköinti kielletään kaikkien Nuolialantien tulevien liikennevaloliittymien läheisyydessä Perkiönkadulla, Toivonkadulla, Lepolantiella, Talvitiellä ja Lentokentänkadulla. Pysäköintikiellon tarkoituksena on varmistaa autojen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kohtaamismahdollisuus kapeilla kaduilla liikennevaloliittymien läheisyydessä. Tarmonkadulla pysäköintipaikat vähenevät kadun pohjoispäässä, kun liittymä Nuolialantielle katkaistaan ja kadun pohjoispäähän osoitetaan tila kaupunkipyöräasemalle. Tarmonkadulla ja Perkiönkadulla pysäköintiä jakotetaan siten, että autojen kohtaamiselle järjestyy paikkoja liittymien kohdille. Lisäksi Perkiönkadulla, Härmälän koulun kohdalla pysäköinti kielletään autoliikenteen kohtaamismahdollisuuden säilyttämiseksi sekä uusien suojateiden turvallisuuden varmistamiseksi.

Yleissuunnitelma

Kaduista, joille esitetään uutta jalkakäytävää, laadittiin yleissuunnitelmat. Näitä katuja ovat Perkiönkatu länsipään mutkasta Lepolantielle, Tuomaankatu, Toivonkatu, Talvitie Nuolialantien ja Lentokentänkadun välissä ja Härmälänkatu Talvitien ja Antinkadun välissä sekä Tarmonkatu ja Vähäjärvenpolku. Härmälän koulun ympäristön suunnitelmaan sisällytettiin Härmälänkadun katkaisu Tuomaankadun itäpuolella. Antinkadun katkaisu ja yksittäiset hidasteet suunnitellaan erikseen pienten liikenneturvallisuustoimenpiteiden suunnitteluprosessin mukaisesti.

Perkiönkadulla uusi 2,5 m leveä jalkakäytävä toteutetaan kadun eteläreunaan nykyisen jalkakäytävän itäpäästä Lepolantielle asti. Nykyinen 7 m leveä ajorata kavennetaan Tuomaankadun länsipuolella 6 metrin leveyteen ja Tuomaankadun ja Lepolantien välisellä osuudella 5,5 metrin leveyteen. Kadun pohjoisreuna säilyy nykypaikalla. Jalkakäytävän toteuttamiseksi tarvittava lisätila otetaan kadun eteläpuolen reuna-alueelta. Tarmonkadun ja Toivonkadun välisellä osuudella jalkakäytävän toteuttaminen edellyttää nykyisen koivurivin poistamista. Nykyisen koivurivin kohdalla kadun rajapinnan kasvillisuus uudistetaan. Itäpäässä osa nykyisistä kiinteistöjen pensasaidoista sijaitsee katualueen puolella. Kyseisiä pensasaitoja voidaan joutua uusimaan ja istuttamaan kiinteistön rajalle jalkakäytävän toteuttamisen yhteydessä. Kadunvarsipysäköinti sallitaan kadun eteläreunassa jaksoittain liittymien välisillä osuuksilla nykyiseen tapaan. Pysäköityjen autojen kohdalla ei ole autojen kohtaamismahdollisuutta. Perkiönkadulla Tarmonkadun, Tuomaankadun ja Lepolantien liittymät toteutetaan korotettuina. Perkiönkadun toteuttamiskustannukset ovat yhteensä noin 760 000 € (alv. 0 %, ei sisällä tilaajatehtäviä).

Toivonkadun itäreunaan toteutetaan 2,5 m leveä jalkakäytävä Nuolialantien ja Perkiönkadun välille. Ajorata kavennetaan nykyisestä 6 metristä 5,5 m leveäksi ja ajorataa siirretään 1,1 metriä länteen päin koulun huoltopihan ja Perkiönkadun välisellä osuudella, jotta nykyinen rinteessä sijaitseva koivurivi kadun itäpuolella voidaan ainakin pääosin säilyttää. Ajoradan kaventamisen ja siirron lisäksi jalkakäytävän toteuttaminen vaatii tilaa itäpuolen viheralueelta noin 0,8 metriä. Ajoradan siirto edellyttää valaisinpylväiden siirtämistä kadun länsireunassa. Toivonkadun pohjoisosassa jalkakäytävä toteutetaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

katualueen puolelle tontille sijoittuvien koulutaksien pysäköintipaikkojen ja ajoradan väliin. Toivonkadulla sallitaan pysäköinti ajoradan itäreunassa Härmälänkadun ja Perkiönkadun välisellä osuudella. Pysäköityjen autojen kohdalla ei ole kohtaamismahdollisuutta. Toivonkadun toteuttamiskustannukset ovat noin 260 000 € (alv. 0 %, ei sisällä tilaajatehtäviä).

Tuomaankadun länsireunaan toteutetaan 2,5 m leveä jalkakäytävä Härmälänkadun ja Perkiönkadun väliselle osuudelle. Ajorata kavennetaan nykyisestä noin 6 metristä 5,5 metriä leveäksi, minkä lisäksi jalkakäytävälle tarvitaan noin 2 metriä lisätilaa viheralueen (koivurivin) puolelta. Tuomaankadun pohjoisosassa koulun tontin kohdalla on nykyisin 3 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän reunaan esitetään toteutettavaksi 0,5 metriä leveä kivetty erotusalue, jolle tila otetaan kaventamalla ajorataa 5,5 m leveäksi. Pysäköinti sallitaan Tuomaankadun koko katuosuudella ajoradan länsireunassa. Pysäköityjen autojen kohdalla ei ole kohtaamismahdollisuutta. Tuomaankadun toteuttamiskustannukset ovat noin 180 000 € (alv. 0 %, ei sisällä tilaajatehtäviä).

Härmälänkatu katkaistaan moottoriajoneuvoliikenteeltä Tuomaankadun ja Timonkadun välisellä katuosuudella kaventamalla katu 15 m osuudella 3,25 m leveäksi yhdistetyksi pyörätieksi ja jalkakäytäväksi. Katua kavennetaan molemmilta puolilta, jolloin pyörätie ja jalkakäytävä sijoittuu kadun keskelle. Kavennuksen kohdalle istutetaan kadun eteläreunan pensaita ja pohjoispuolen kavennusalue nurmetetaan, koska johtolinjan vuoksi istutukset eivät ole mahdollisia. Kavennukset rajataan reunakivin. Härmälänkadun katkaisun toteuttamiskustannukset ovat noin 30 000 € (alv. 0 %, ei sisällä tilaajatehtäviä).

Talvitiellä Nuolialantien ja Härmälänkadun välissä nykyistä 7 metriä levää ajorataa kavennetaan 6 m leveäksi, ja länsireunan nykyisin 1,5 m kapea jalkakäytävä levennetään 2,5 m leveäksi ottamalla lisätila ajoradasta. Kadun itäreunan jalkakäytävä jää nykyisen levyiseksi (1,5 m), koska katualueella ei ole tilaa riittävästi leventämiseen. Kadunvarsipysäköinti kielletään tällä katuosuudella. Härmälänkadun eteläpuolella Talvitien länsireunan jalkakäytävää levennetään 3 metriä leveäksi päiväkodin ja koulun kohdalla ja 2,5 metriä leveäksi niiden eteläpuolella Lentokentänkatuun asti. Jalkakäytävän vaatima lisätila otetaan ajoradan puolelta. Ajoradan nykyinen leveys on 7–9,5 m, ja se kavennetaan 6 metriä leveäksi. Päiväkodin/koulun ja Härmälän kirkon edustalle toteutetaan ajoradan kavennukset ja suojatiet. Suojatiet sijoittuvat nykyisten puistokäytävien kohdille. Pohjoisempi suojatie on uusi, eteläisen suojatien kohdalla on nykyisin keskisaareke ja korotus. Kavennusten kohdalla ajoradan leveys on 4 m, ja kavennusten kohdalla ei ole autojen kohtaamismahdollisuutta. Päiväkodin saattoliikenteelle on kadun varressa pysäköintipaikkoja uuden suojatien etelä- ja pohjoispuolella. Suojatien pohjoispuolella pysäköinti on kadun länsireunassa ja suojatien eteläpuolella kadun itäreunassa. Suojateiden välisellä osuudella kadun itäreunan jalkakäytävää levennetään 2 m

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

leveäksi, jotta se palvelee paremmin saattoliikennettä. Jalkakäytävän vaatima lisätila otetaan puiston puolelta. Uuden suojatien ja Härmälänkadun välissä itäreunan jalkakäytävä poistetaan, koska katualueella ei ole riittävästi tilaa jalkakäytävän säilyttämiseksi. Eteläisemmän suojatien eteläpuolella itäpuolen jalkakäytävään ei kohdistu toimenpiteitä ja jalkakäytävä säilytetään nykyisen levyisenä (noin 1,2–1,3 m).

Talvitien ja Härmälänkadun nykyisen korotetun liittymän kohdalla Härmälänkadun länsihaara muutetaan yksisuuntaiseksi idästä länteen päin ja kadun eteläreunaan toteutetaan jalkakäytävä. Tila uudelle jalkakäytävälle otetaan osittain ajoradasta ja osittain nykyiseltä reuna-alueelta. Rajallisen katutilan vuoksi jalkakäytävä toteutetaan 2,25 m leveänä ja ajorata 4,0 m leveänä, minkä arvioitiin olevan lyhyellä yksisuuntaisella katuosuudella riittävä leveys kaksisuuntaiselle pyöräliikenteelle. Katujaksolla ei sallita pysäköintiä. Talvitien päiväkodin ja koulun kohdan liikennejärjestelyjen toteuttamiskustannukset ovat noin 350 000 € (alv. 0 %, ei sisällä tilaajatehtäviä).

Tarmonkadun ja Vähäjärvenpolun kautta kulkeva kävely-yhteys on reitti tulevalta Nuolialantien raitiotiepysäkiltä Tampereen Messu- ja Urheilukeskukselle. Tavoitteena on tarjota kyseiselle osuudelle laadukas, viihtyisä, turvallinen ja houkutteleva kävely-yhteys, joka palvelee niin messuvieraita kuin esimerkiksi hallin harrastuskäyttäjiä. Yhteys on esteettömyyden erikoistason reitti. Tarmonkadulla kävely-yhteyden kehittämisen lähtökohtana on ollut asuinkadulle soveltuva ratkaisu. Tavoiteltavia asioita ovat olleet mm. jalankulkuympäristön viihtyisyyden parantaminen, kadun viherpeittävyys kasvattaminen ja kadunvarsipysäköinnin säilyminen. Vähäjärvenpolun osuudella tavoitteena on ollut tavanomaista sorapintaista puistoyhteyttä laadukkaampi ratkaisu huomioiden kuitenkin ratkaisun soveltuvuus puistoympäristöön. Puisto-osuudella on tarkasteltu mm. väylän leventämistä ja materiaaleja, esteettömyyttä, istumis- ja oleskelualueita sekä istutuksia. Tärkeä lähtökohta on ollut puiston ekologisten arvojen huomiointi. Työn aikana tutkittiin mahdollisuutta toteuttaa Tarmonkadun ja Vähäjärvenpolun kävely-yhteys katettuna. Noin 500 metrin pituiselle osuudelle toteutettavan katoksen todettiin olevan kaupunkikuvallisesti hankalasti sovitettava elementti asuinkadulle ja puistoon.

Tarmonkadulla nykyistä jalkakäytävää levennetään 2,5 metriä leveäksi kadun etelä- ja pohjoispäissä, jossa se on nykyisin kapeampi. Kadun keskivaiheilla, jossa jalkakäytävä rajautuu tontteihin, väylä säilytetään nykyisenlaisena 4 metriä leveänä. Nykyinen 8 metriä leveä ajorata kavennetaan 6,0 metriseksi. Ajoradan ja jalkakäytävän väliin toteutetaan 1,8 metriä leveä kivetty erottelukaista, jolle istutetaan uusia lehtipuita. Ajoradan itäreuna säilyy nykyisellä sijainnilla ja jalkakäytävän länsireuna lähellä nykyistä sijaintia. Kadunvarsipysäköinti säilytetään ajoradalla kadun länsireunassa. Kadunvarsipysäköintiä jaksotetaan siten, että autoille on kohtaamispaikkoja liittymien kohdalla. Nuolialantien liittymä Tarmonkadun pohjoispäässä suljetaan raitiotien rakentamisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

yhteydessä. Tarmonkadun pohjoispäähän toteutetaan lyhyt pyörätieosuus, joka ohjaa pyöräilyn Tarmonkadulla ajoradalle, sekä varataan tila kaupunkipyöräasemalle. Kaupunkipyöräaseman kohta toimii talvella lumitilana.

Vähäjärvenpolkua kehitetään yhdistettynä pyörätienä ja jalkakäytävänä. Väylän tavoiteleveydeksi esitetään 4,0 metriä. Vähäjärvenpolun päällyste toteutetaan sirotepintaisena tai muulla korkealuokkaisella kovalla materiaalilla, joka mahdollistaa laadukkaan talvihoidon. Sirotepinta erottuu maisemassa, mutta on sävymaailmaltaan puistoympäristöön soveltuva. Väylän leventäminen tavoiteleveyteen vaatii lisätilaa kohdasta riippuen 0,2–1,2 metriä. Lisäksi päällystemateriaalin muuttaminen edellyttää väylän rakenteiden uusimista. Vähäjärvenpolun pohjoisosassa sijaitseva jyrkkä osuus loivennetaan väylän esteettömyyden parantamiseksi 5 % pituuskaltevuuteen. Vähäjärvenpolun puisto-osuus säilytetään vehreänä viihtyisyyden ja alueen eläimistön vuoksi. Suunnitelmaratkaisuissa huomioidaan alueen ekologiset arvot ja tuetaan niiden pysymistä ja kehittymistä alueella. Reitin varren kasvillisuutta lisätään. Tavoitteena on säilyttää luonnonläheinen tunnelma, jossa vuodenajat välittyvät.

Tarmonkadun ja Vähäjärvenpolun valaisinpylväät uusitaan maalatuiksi pylväiksi. Tarmonkadulla uudet valaisinpylväät sijoitetaan erottelukaistalle. Valaisinpylväiden väri määritetään katusuunnitelmassa. Valaistuksessa huomioidaan esteettömyyden erikoistaso. Yhtenäisten valaisinpylväiden lisäksi reitin jatkuvuutta korostetaan opasteilla. Opastus toteutetaan mustapohjoisilla kävelyopasteilla, joissa etelän suuntaan kohteena on Messu- ja Urheilukeskus ja pohjoisen suuntaan raitiotiepysäkki. Reitin varrelle toteutetaan levähdyspaikkoja, joista kaksi Vähäjärvenpolun osuudella olevaa katetaan. Kunkin katoksen mitoitus ja varustelu suunnitellaan erikseen omaan ympäristöönsä jatkosuunnittelussa. Kustannusarviossa on varauduttu katosten toteuttamiseen viherkattona. Tarmonkadun ratkaisun toteuttamiskustannukset ovat noin 510 000 € ja Vähäjärvenpolun ratkaisun toteuttamiskustannukset ovat noin 540 000 € (alv. 0 %, ei sisällä tilaajatehtäviä).

Vaikutukset

Jalankulun olosuhteet ja turvallisuus paranee kaduilla, joille toteutetaan uudet jalkakäytävät. Jalankulun turvallisuus paranee myös Antinkadulla ja Härmälänskadulla autoliikenteen vähentyessä kadun katkaisun vuoksi sekä kaikkien korotettujen suojateiden kohdilla. Uusi jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys Naistenmatkantien kiertoliittymän ja Vähäjärvenpolun välillä lyhentää Härmälän suunnasta kiertomatkaa Partolan palveluille noin 350 metriä. Pyöräliikenteen liikenneturvallisuus paranee, kun autoliikenteen nopeudet alenevat ja läpiajoliikenteen määrä vähenee. Ajoradalle korotuksina toteutettavat hidasteet aiheuttavat hieman haittaa pyöräilylle. Jalankulku ja pyöräily Nuolialantien tuleville raitiotiepysäkeille tapahtuu tonttikatujen kautta ja Nuolialantien varressa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Reittivaihtoehtoja on paljon, sillä jokaisen tonttikadun kautta on yhteys Nuolialantien eteläreunan pyörätielle ja jalkakäytävälle. Läntisimmän ja keskimmäisen raitiotiepysäkin läheisyydessä Härmälän tonttikadut katkaistaan Nuolialantien päässä, mikä vähentää autoliikenteen läpiajoa niillä kaduilla, joiden kautta kuljetaan todennäköisesti eniten pysäkeille. Liikenneturvallisuus paranee erityisesti koulujen ja päiväkodin läheisyydessä sekä koulureiteillä.

Katkaistavat kadut, muutokset Nuolialantien liittymien sallituissa kääntymissuunnissa ja Härmälänkadun yksisuuntaistaminen Talvitien päiväkodin kohdalla aiheuttavat muutoksia autoliikenteen reitteihin. Lisäksi ajoradan kaventamisilla on vaikutuksia ajonopeuksiin ja autoliikenteen sujuvuuteen, mikä aiheuttaa todennäköisesti jonkin verran muutoksia reittivalinnoissa. Autoliikenteen arvioidaan lisääntyvän määrällisesti eniten Perkiönkadulla välillä Tarmonkatu – Toivonkatu, Härmälänkadulla välillä Tarmonkatu–Toivonkatu, Toivonkadulla, Lepolantiellä ja Lentokentänkadulla. Autoliikenteen arvioidaan vähenevän eniten kaikkien katkaistavien tonttikatujen pohjoispäissä lähellä Nuolialantietä sekä Antinkadulla.

Kadunvarren pysäköintipaikat vähenevät eniten Härmälän alueen länsiosassa Tarmonkadulla, Perkiönkadulla ja Härmälän koulun ympärillä, yhteensä noin 25 autopaikan verran. Pysäköintipaikkojen vähentämistarve aiheutuu pääasiassa Nuolialantien liittymäjärjestelyistä. Kyseisellä alueella on nykyisin noin 200 kadunvarsipaikkaa eli paikat vähenevät kokonaisuutena noin 13 %. Esitetyt lyhyiden katuosuuksien pysäköintikiellot Lepolantien, Talvitien ja Lentokentänkadun pohjoispäissä eivät aiheuta merkittävää haittaa pysäköinnille, mutta sujuvoittavat autoliikennettä liikennevaloliittymien läheisyydessä.

Jalkakäytävien rakentaminen ja parantaminen edellyttävät nykyisten puiden vähentämistä Vähäjärvenpolulla ja Perkiönkadun osuudella Tarmonkatu–Tuomaankatu. Perkiönkadulla uusi jalkakäytävä edellyttää nykyisen n. 30 puun koivurivin poistamista. Poistettavien koivujen tilalle istutetaan pensaita sekä uusi lehtipuurivi. Perkiönkadun itäpäässä jalkakäytävän toteuttaminen kadun eteläreunaan voi edellyttää kiinteistöjen pensasaitojen uusimista siltä osin, kun pensasaidat sijaitsevat katualueen puolella. Toivonkadulla ja Tuomaankadulla koivurivit säilytetään. Tarmonkadulla lisätään uusia katupuita ajoradan ja jalkakäytävän väliin toteutettavalle erottelukaistalle. Vähäjärvenpolun pohjoisosassa yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän parantaminen edellyttää noin 5 puun kaatamista. Tilalle istutetaan uutta puustoa ja pensaita.

Hallintosäännön 22 §:n 1 momentin mukaan yhdyskuntalautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvia tehtäviä.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pasi Palmu, Kaisa Rantee, Heljä Aarnikko, Laura Lettenmeier, Onni Pernu, Ulla Tiilikainen, Leena Huhtala, Ari Kilpi, Niina Yli-Olli, Ville-Mikael Tuominen, Aleksi Rauhala, Laura Puistovirta

Liitteet

- 1 Liite Yla 15.4.2025 Härmälän alueen liikenteen toimenpidesuunnitelma ja yleissuunnitelma -raportti
- 2 Liite Yla 15.4.2025 Raportin liite 1, Asukaskyselyn tulokset
- 3 Liite Yla 15.4.2025 Raportin liite 2, Yleissuunnitelman suunnitelmakartat
- 4 Liite Yla 15.4.2025 Raportin liite 3, Yleissuunnitelman kustannusarviot
- 5 Liite Yla 15.4.2025 Raportin liite 4, Tarkastelu katetusta kävely-yhteydestä

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 22.4.2025 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 17.4.2025

Tampere
17.04.2025

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§120

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)